

ประมวลการสอนรายวิชา (Course syllabus) วิทยาลัยเภสัชศาสตร์

รหัสวิชา	PHA 554	จำนวนหน่วยกิต	2(2-0-4)
ชื่อวิชา	ปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา Adverse Drug Reactions	กลุ่ม	01
ภาคการศึกษาที่	1	ปีการศึกษา	2567
ผู้เรียน	นักศึกษาวิทยาลัยเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 5		

อาจารย์ผู้สอน

1. อ.ภญ.นิสิตตรา พลโคตร	2. อ.ดร.ทนพ.ปฐมพงษ์ สถาพรพงษ์
3. อ.ภญ.อังคณา พูลทอง	4. อ.ภก.ชัยวัฒน์ ลิ้มประเสริฐ
5. อ.ภญ.รัชปภา ตริ่มมิตร์	6. อ.ภญ.ภัศรา ไตรชมพูนุชชนะ
7. ผศ.ภญ.ภัทริน สุกาญจนาศเรษฐ์	8. อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร
9. อ.ภก.พลัฏฐ์ การเมือง	10. อ.ภญ.ชญานาถ พงศ์สถาปตี
11. ภญ.กาญจนาวดี พรหมกลสิกร โรงพยาบาลราชวิถี 2	
12. ภญ.ธนกร ลิขิตเทียนทอง โรงพยาบาลสมุทรสาคร	

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ.ภก.ชัยวัฒน์ ลิ้มประเสริฐ และ อ.ภก.พลัฏฐ์ การเมือง

วัน/เวลา/สถานที่สอน วันพฤหัสบดี เวลา 10.00-12.00 น. ห้อง 6-604, 4/1-403

วิชาบังคับก่อน PHA 460 เภสัชกรรมบำบัด 3
PHA 461 ปฏิบัติการเภสัชกรรมบำบัด 3

วิชาบังคับร่วม -

คำอธิบายรายวิชา

อาการไม่พึงประสงค์และพิษจากการใช้ยา รวมถึงยาสมุนไพร ซึ่งประกอบไปด้วยนิยาม ประเภท ของอาการไม่พึงประสงค์ ความรุนแรง ความร้ายแรง อุบัติการณ์การเกิดปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์ของยา รวมถึงผู้ป่วยที่มีอัตราเสี่ยง การประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา พยาธิกำเนิด พยาธิสรีรวิทยา อาการและอาการแสดงของพิษจากยา รวมถึงยาสมุนไพร การตรวจร่างกาย การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการแปลผลการรักษาและการรักษาแบบประคับประคอง การติดตามผล การรักษา รวมทั้งการเฝ้าระวังการเกิดอาการไม่พึงประสงค์และพิษจากยาและยาสมุนไพร

Adverse drug reactions and toxicities from herbal medicines including definition, classification, severity and seriousness, incident rates, high risk patients, ADR algorithms, pathogenesis, pathophysiology, signs and symptoms. Physical examinations, laboratory examinations and interpretations, the specific treatment and supportive treatment, therapeutic monitoring.

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course learning outcomes: CLOs)

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในรายวิชาแล้วสามารถ

PHA554-CLO1	อธิบายบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของเภสัชกรในการติดตามและประเมิน ปฏิบัติการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
PHA555-CLO2	อธิบาย และระบุประเภทของปฏิบัติการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
PHA554-CLO3	สัมภาษณ์ประวัติผู้ป่วยเพื่อหาสาเหตุของปฏิบัติการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
PHA554-CLO4	บันทึกรายงานการเกิดปฏิบัติการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
PHA554-CLO5	ประเมินอาการ วางแผนการรักษา และการติดตามปฏิบัติการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
PHA554-CLO6	วางแผนป้องกันและแก้ไขการเกิดปฏิบัติการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา

เนื้อหาวิชา (ตามตารางแนบ)

กิจกรรมการเรียนการสอน

- บรรยาย อภิปรายและซักถามในชั้นเรียน
- วิชานี้มีการใช้นวัตกรรมในกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล โดยจัดการเรียนการสอนแบบ
ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาในการเรียนรู้ (Case-based
learning)

การประเมินผล

- สอบสอบข้อเขียน 60% แบ่งสอบ 2 ครั้ง
ครั้งที่ 1 สอบกลางภาค 36%
ครั้งที่ 2 สอบปลายภาค 24%
- การนำเสนอกรณีศึกษา 20%
- การสอบทักษะการสัมภาษณ์ประวัติผู้ป่วย (OSPE) 10%
- การตรงต่อเวลาและคะแนนเก็บในเรียน 10%
- เกณฑ์ผ่านคือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50%
- ระดับคะแนนต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิชาการ วิทยาลัยเภสัชศาสตร์ และ
คณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการวิทยาลัยเภสัชศาสตร์

หมายเหตุ กำหนดเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 80% ของเวลาเรียนทั้งหมด ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ตำราและเอกสารหลัก

1. Access pharmacy [electronic version]. McGraw-Hill Medical, USA: McGraw-Hill Global Education Holdings, LLC. ; 2020. Available at: <http://accesspharmacy.mhmedical.com>
2. UpToDate Lexidrug app. UpToDate Inc. Version 8.2.0.
3. Tisdale JE, Miller DA. Drug-Induced Diseases: Prevention, Detection, and Management: 3rd edition. Bethesda, MD: ASHP. 2018. eBook.

เอกสารและข้อมูลแนะนำ

-

แผนการสอนวิชา
(course outline)

รหัสวิชา ชื่อวิชา PHA 554 จำนวนหน่วยกิต 2(2-0-4)
 ปฏิบัติการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567
 เวลาและสถานที่เรียน กลุ่มเรียน 01 วันพฤหัสบดี เวลา 10.00-12.00 น. ห้อง 6-604

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อสอน	อาจารย์ผู้สอน
1	15/8/67 (ห้อง 6-604)	บทบาทของเภสัชกรและทีมสหวิชาชีพในการติดตามและป้องกันการเกิดปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา	ภญ.กาญจนาวดี พรหมกลสิกร โรงพยาบาลราชวิถี 2
2	22/8/67 (ห้อง 6-604)	ขั้นตอนการประเมินปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาอย่างเป็นระบบ - การซักประวัติ - การสืบค้นแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา - ขั้นตอนการประเมินอย่างเป็นระบบ ทั้งกรณี active case และผู้ที่มีประวัติแพ้ยา - การใช้ Thai's algorithm, WHO - การบันทึก การส่งต่อข้อมูล และการเขียนบัตรแพ้ยา	อ.ภญ.ธัชปภา ตรีมิ่งมิตร
3 *นอก ตาราง	23/8/67 13.00-15.00 น. 4-201B	ข้อควรระวังในการประเมินปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา	อ.ภญ.ธัชปภา ตรีมิ่งมิตร
4	29/8/67 (ห้อง 6-604)	การค้นหาเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาโดยใช้เครื่องมือส่งสัญญาณ (Trigger tools)	ภญ.ธนภร ลิขิตเทียนทอง โรงพยาบาลสมุทรสาคร
5	5/9/67 (ห้อง 6-604)	ระบบการติดตามและประเมินปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา - Pre-marketing establishment - Post-marketing surveillance (PMS) and Prescription-Event Monitoring (PEM)	อ.ภญ.นิสิตตรา พลโคตร

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อสอน	อาจารย์ผู้สอน
6	12/9/67 (ห้อง 6-604)	Case-based learning of cross-drug reactions and common drug eruptions	อ.ภก.พลัฎฐ์ การเมือง
7	19/9/67 (ห้อง 6-604)	Severe Cutaneous Adverse Drug Reactions (SCARs) and pharmacogenomics in clinical practice	อ.ดร.ทนพ.ปฐมพงษ์ สถาพรพงษ์
8	26/9/67	Case study I: - Drug-induced skin reactions	อ.ภก.พลัฎฐ์ การเมือง อ.ภก.ชัยวัฒน์ ลิ้มประเสริฐ อ.ดร.ทนพ.ปฐมพงษ์ สถาพรพงษ์ อ.ภญ.ชฎานาถ พงศ์สถาปตี
9	3/10/67 (ห้อง 6-604)	Case Presentation I: - Drug-induced skin reactions	อ.ภก.พลัฎฐ์ การเมือง อ.ภก.ชัยวัฒน์ ลิ้มประเสริฐ อ.ดร.ทนพ.ปฐมพงษ์ สถาพรพงษ์ อ.ภญ.ชฎานาถ พงศ์สถาปตี
สอบกลางภาควันที่ 7 – 11 ตุลาคม 2567 (ครั้งที่ 1-9)			
10	17/10/67	Case study II: - Drug-induced hematologic and autoimmune disorders - Drug-induced psychotic and neurological disorders	ผศ.ภญ.ภัทรีน สุกาญจนาศเรษฐ อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร อ.ภก.พลัฎฐ์ การเมือง
11	24/10/67 (ห้อง 6-604)	Case Presentation II: - Drug-induced hematologic and autoimmune disorders - Drug-induced psychotic and neurological disorders	ผศ.ภญ.ภัทรีน สุกาญจนาศเรษฐ อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร อ.ภก.พลัฎฐ์ การเมือง
12	31/10/67	Case study III: - Drug-induced cardiovascular disorders - Drug-induced endocrine disorders - Drug induced pulmonary disorders	อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร อ.ภญ.อังคณา พูลทอง
13	7/11/67 (ห้อง 6-604)	Case Presentation III: - Drug-induced cardiovascular	อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร อ.ภญ.อังคณา พูลทอง

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อสอน	อาจารย์ผู้สอน
		disorders - Drug-induced endocrine disorders - Drug induced pulmonary disorders	
14 *นอก ตาราง	9/11/67	Case study IV: - Drug-induced genitourinary tract disorders - Drug-induced liver injury - Drug-induced musculoskeletal disorders	อ.ภญ.ภัทสรุา ไตรชมพูนุชชนะ อ.ภญ.ชญานาถ พงศ์สถาปตี
15	14/11/67 (ห้อง 6-604)	Case Presentation IV: - Drug-induced genitourinary tract disorders - Drug-induced liver injury - Drug-induced musculoskeletal disorders	อ.ภญ.ภัทสรุา ไตรชมพูนุชชนะ อ.ภญ.ชญานาถ พงศ์สถาปตี
สอบปลายภาควันที่ 18 – 22 พฤศจิกายน 2567 (ครั้งที่ 10-15)			